

styrelse. Men under alle Omstændigheder vil intet tabes ved at lade hele denne Side af Lovforslagene hvile, indtil en Kommissionsbehandling af de store Spørgsmaal i Sagen foreligger.

Af de oven for nævnte *ny* Punkter fremhæves i Lovforslagenes Begrundelse som særlig betydningsfuldt Præstevalget, og det gøres endog gældende, at Indførelsen af tvungne Menighedsraad allerede af Hensyn dertil vil være berettiget og nødvendig.

Om nu end Flertallet anser det for ønskeligt, at Menigheden i Fremtiden kaldes til Medvirken ved Præstevalget, har det sine Tvivl, om det bør ordnes netop paa dette Grundlag. Et med andet Formaal indrettet, paa den Tid, hvor et Præstevalg indtræder i et Sogn, alt forud bestaaende Kollegium behøver ikke at give noget sikkert Udtryk for Sognemenighedens Stilling til Valgspørgsmaalet, og det forekommer i det hele Flertallet, at denne vigtige Sags fremtidige Ordning i vor Kirke fortjener en fyldigere Prøvelse og Drøftelse end den, der vil kunne gives den ved Sagens Behandling alene i Rigsdagen.

Menighedsraadets Indførelse ved Tvang overalt saavel som Valgrettens og Valgbarhedens Ordning ere, selv om man kan være enig i, at der gives Valgretten en meget bred Basis, Spørgsmaal af saadan Rækkevidde, at det vil være naturligt derom at høre Kirkens Udtalelse, forinden Rigsdagen slaar Ordningen fast.

Forholdene i Hovedstaden, i Købstæderne og paa Landet ere her saa forskellige, at ogsaa Hensynet hertil opfordrer til videre Prøvelse. De Udtalelser, som foreligge i Sagen fra Kjøbenhavns Konvent, bekræfte dette.

Men ved Siden heraf rejser sig med Hensyn til Menighedsraadene det Spørgsmaal, som er Sagens Hovedspørgsmaal: *Skal der saaledes tages fat paa Kirkens Forfatning* —, og heri skjuler sig maaske den dybere Forskellighed i Sagen.

Under Forhandlingen i Landstinget i forrige Samling blev det fra en Talers Side fremhævet, at Præstens Stilling i Kirkeordningen var Tjenerens, Sognemenig-

hedens var Husbondens, og saaledes former sig vel ogsaa Forfatningsforholdene ved den nu paatænkte Ordning med de tvungne Menighedsraad som de første og — i alt Fald indtil videre — eneste Led i Kirkeordningen. Præsten stillet i sit Forhold som handlende sammen med et Art kommunalt Styre — det er Kirkens Organisation efter Forslaget.

Men der trænges til en anden Røst fra Kirken, og det endnu stærkere, naar Menighedsraadene bidrage til at drage alt ud i smaa Kredse. Det er for Kirken af Vigtighed i en Tid, hvor det offentlige Liv har udviklet sig saa stærkt, som det har hos os, at dens Kræfter, gejstlige som læge, samles og offentlig drøfte Kirkens Anliggender, og det har for Præstestanden sin store Betydning, at den paa denne Maade kaldes til sammen med Lægfolk for Offentligheden at drøfte Kirkens Anliggender.

Flertallet ved vel, at om Kirkeforfatningens Ordning i denne Retning vil der blandt Kirkens Medlemmer være saare delte Meninger; men dette bør ikke forhindre, at en Ordning i denne Retning forsøges. At en saadan Ordning var Grundlovens Tanke i 1849, er utvivlsomt; og at Rigsdagens fulde retmæssige Stilling til disse Anliggender ikke vil lide ved en saadan Ordning, er lige saa afgjort.

Til dette kommer nu endvidere Kravet om en Ordning af Kirkens økonomiske Stilling. Denne bør betrygges ved retslige Bestemmelser. Uden dette drages *Folkekirken*s Bevarelse i sin rette Stilling for meget ud i det uvisse, og Flertallet maa ogsaa af Hensyn hertil fraraade, at man nu blot gaar til at indføre og ordne Menighedsraadene, og saa lader alt øvrigt bero til senere Tider.

De øvrige *ny* Punkter, som de foreliggende Forslag indeholde, og som ovenfor ere nævnte under 3, 4 og 5, gribe, som det vil ses, af sig selv saa stærkt ind i bestaaende Tilstande, som mange alvorlige Medlemmer af Kirken sætte Pris paa, og staa desuden saaledes i Forbindelse med det foran omtalte Lovforslag, at